

Tokaj, 2009. április 22.

Bajnai Gordon miniszterelnök úr részére

1055 Budapest
Kossuth Lajos tér 4.

Tárgy: Közérdekű bejelentés a Tokajon átmenő
kamionforgalommal kapcsolatban

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Még más minőségében tett legutóbbi látogatásakor személyesen is felmérhette: Tokajban immár elviselhetetlenné vált a nehéz tehergépkocsik forgalma. Az Észak-Magyarországon keresztülhaladó kamionáradat a Tiszát átívelő közúti hidunkat használja – egy átlagos napon mintegy 1500 ilyen mozgó monstrum választja ezt az utat –, ellehetetlenítve ezáltal az itt folyó életet, az egész történelmi belvárost, amely 2002 óta a világörökség része. A városi átkelési szakaszon olyan szűk a keresztmetszet, hogy a járda helyenként csak 50-80 centiméter széles. A műemlék épületek, lakóházak repedeznek, pedig közülük többet nemrég újítottak fel. Megnyílnak az ősi falak, beszakadással fenyegetnek a történelmi pincék. Mozog a csillár és ugrálnak a poharak a polcon. A levegő szennyezettsége kiugróan magas, a légúti megbetegedések meghaladják a térségi átlagot. A szülők az utcára ki sem merik engedni a gyermekeiket felügyelet nélkül. (Egy ízben az áthaladó kőhordó konvojról mintegy két köbméternyi útanyag szóródott le azon a szakaszon, ahol két iskola több száz diákja közlekedik. A szomszédos Bodrogkeresztúr általános iskolája előtti lámpánál már a piros jelzést sem tisztelik a nem ritkán 70-90 km/órás sebességgel átviharzó, külföldi rendszámú kamionok sofőrjei.)

Az önkormányzat és a helyi lakosok, vállalkozók évek óta számos esetben jelezték már a problémát, többször fordultak az országgyűléshez, a közlekedési tárcához, a közlekedési és környezetvédelmi hatóságokhoz. Lakossági fórumra és tüntetésekre is sor került. Mindezek ellenére semmilyen érdemi intézkedés nem történt, sőt, a helyzet tovább romlott.

A helyzet megoldása immár halaszthatatlan, ezért sürgetjük az alábbi intézkedések megtételét:

1. Megfelelő mértékű kilométer-arányos útdíj bevezetése a 12 tonna megengedett össztömegnél nagyobb tehergépkocsik részére minden útra

Európa több országában alkalmaznak a megtett úttal arányos útdíjakat a tehergépkocsik részére. A tapasztalatok szerint ezek eredményeként csökkent a kamionforgalom, javult a környezet állapota, sőt, még az adott ország versenyképessége is javult. Kérjük tisztelt Miniszter Urat, kezdeményezze, hogy **a menetíró-készülékre alapozva haladéktalanul vezessék be az útdíjat Magyarországon is.** A díj néhány hónapon belüli bevezetéséhez a technikai feltételek adottak. Minden magyar és Magyarországon közlekedő külföldi tehergépkocsi rendelkezik menetíró-készülékkel (tachográfal). A közlekedési hatóság évente most is rendszeresen ellenőrzi a telephelyen a hazai tehergépkocsik menetíró-korongjait, amelyeket a fuvarozónak 5 évig meg kell őriznie. A határon belépő és kilépő járműveket pedig a határon lehet ellenőrizni, és ott lehetne fizetni is. (Ez a külföldi járműveknél korábban is így történt, amíg meg kellett fizetni a tonna-kilométerenkénti 3 Ft-os díjat. Németországban

ma is így ellenőrzik a díjfizetést minden olyan külföldi tehergépkocsi esetén, amely nem rendelkezik elektronikus fedélzeti egységgel.) Ezen felül szűrőpróba-szerű ellenőrzéseket kell végezni a közutakon, amint az jelenleg is történik egyéb céllal is.

Célszerűnek tartjuk megfelelő felkészülés után az elektronikus útdíjrendszer bevezetését, azonban ennek időigénye és kialakult súlyos helyzet miatt átmenetileg más módszert kell alkalmazni.

Az útdíj hazai bevezetése azért is sürgető, mert jövőre Szlovákia is be fogja vezetni (jelenleg már a rendszer kivitelezése folyik), és amennyiben Magyarország nem teszi meg ezt, az eddiginél is nagyobb kamionforgalom fog zúdulni útjainkra.

Az útdíj bevezetése egyúttal forrást biztosít a további pontokban megjelölt intézkedések megvalósításához. Egyúttal ez az igazságos és ésszerű eljárás, hiszen így a költségeket azok fogják megfizetni, akik azokat okozzák.

2. A nehéz tehergépkocsik forgalmának betiltása Tokaj térségében egész évben vásár- és ünnepnapokon, valamint minden éjszaka

A 190/2008. (VII. 29.) kormányrendelet a nehéz tehergépkocsik közlekedésének korlátozásáról jelenleg is tartalmaz időbeli korlátozásokat. Ennek időbeni kiterjesztése Tokaj térségében lehetővé tenné, hogy az itt lakók éjszaka és hétvégén kipihenjék magukat, regenerálódjanak. Ezáltal megelőzhető az egészségi állapotuk további romlása. Kérjük tisztelt Miniszter Urat, hogy **az említett rendelet módosításának indítványozásával szíveskedjen intézkedni a kamionstop időszakának kiterjesztéséről Tokaj térségében egész évben vásár- és ünnepnapokra 24 órán keresztül, valamint minden nap éjszakájára (este 22 órától reggel 6 óráig).**

3. Célforgalmi vizsgálatok

Jelenleg nem ismert pontosan, hogy a Tokajon áthaladó kamionok honnan hová tartanak, ami lehetetlenné teszi az alternatív megoldások kidolgozását. Ezért kérjük tisztelt Miniszter Urat, hogy **szíveskedjék a szükséges forrásokat biztosítani egy célforgalmi vizsgálat elvégzésére.**

4. Alternatív szállítási lehetőségek kidolgozása és bevezetése

A célforgalmi vizsgálatok elvégzése után minden bizonnyal lehetőség nyílik az alternatív útvonal kijelölésére a tehergépkocsik egy része számára. Elképzelhető, hogy a fuvarozott áru, illetve a kamionok egy része is vasútra rakható. Kérjük tisztelt Miniszterelnök Urat, hogy **szíveskedjék a szükséges forrásokat biztosítani ezeknek a lehetőségeknek a felmérésére, valamint a tervek kidolgozására és megvalósítására.**

5. A közúti ellenőrzések fokozása minden napszakban

Tapasztalataink a kamionok közúti ellenőrzése ritka és kevésbé hatásos, ami miatt gyakoriak sebességtúllépések, a súlykorlátozások megszegése és egyéb szabálysértések. Ez tovább fokozza a károkat és a balesetveszélyt. Ezért kérjük **a tisztelt Miniszterelnök Urat, hogy a Kormányon belül szíveskedjen kezdeményezni az ellenőrzés megerősítéséhez szükséges intézkedések megtételét,** vagyis a rendőrség és a közlekedési hatóság megerősítését térségben, és ezáltal az ellenőrzések számának növelését és alaposságának javítását, a szabálysértők szigorú megbüntetését.

6. Fizikai forgalomcsillapítás

Sok településen (elsősorban külföldön, de helyenként már itthon is) alkalmaznak olyan forgalomcsillapítási eljárásokat, amelyek fizikailag megakadályozzák, hogy a nehéz tehergépkocsik bizonyos sebességnél gyorsabban haladjanak. Ezek közé tartoznak az

útszűkítések, a kisebb kanyarok beiktatása, járdaszigetek és emelt zebrák létesítése, rázófelületek kialakítása. Magyarországon a főútvonalakon még kevésbé alkalmaznak ilyen eszközöket, azonban már nálunk is vannak jó példák: Nyergesújfalun például úgy alakították át a 10. számú főútnak a településen átvezető szakaszát, hogy annak nagy részén a kamionok fizikailag nem tudnak 40 km/h sebességnél gyorsabban haladni. Kérjük, tisztelt Miniszterelnök Urat, hogy szíveskedjék **a szükséges forrásokat biztosítani** olyan forgalomcsillapítási tervek kidolgozására és megvalósítására, amely megakadályozza, hogy a Tokajban 30, illetve 40 km/h-nál gyorsabban haladjon a tehergépkocsi-forgalom.

7. Az utak felújítása, folyamatos karbantartása és tisztítása

A nehéz tehergépkocsik miatt a Tokajon átvezető utak sok helyütt kátyúsak, nyomvályúsak, repedezettek. Ez fokozott balesetveszéllyel, porszenyezéssel, zajterheléssel jár és a különböző létesítmények az elkerülhetőnél nagyobb mértékben károsodnak. Ezért kérjük tisztelt Miniszterelnök Urat, szíveskedjék **a közút kezelőjénél kezdeményezni, hogy szükség szerint végezze el az érintett útszakaszok felújítását, folyamatos karbantartását és tisztítását a zajterhelés, az egyéb rezgések, a porterhelés és a balesetveszély csökkentése érdekében. Egyúttal kérjük az ehhez szükség források biztosítását.**

8. A károk felmérése és kártalanítás

A nehéz tehergépkocsik komoly károkat okoztak az épületekben és a közművekben is. Ezen felül jelentős az itt élők nem vagyoni kára is. Kérjük, tisztelt Miniszterelnök Urat, hogy **mérjék fel a kamionforgalom által okozott károkat, és biztosítsák a megfelelő összeget a megrongált épületek és közművek helyreállításához, továbbá kártérítést az elviselt szenvedésekért.**

Bár Tokaj helyzete különösen súlyos, az ország számos területén küszködnek hasonló gondokkal a települések lakói és az önkormányzatok. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa is több alkalommal foglalkozott a kérdéssel, és megállapította, hogy a levelünk elején vázolt helyzet sérti az egészséges környezethez való alkotmányos jogot, valamint az arányos közteherviselés alkotmányos elvét.

Amennyiben nem sikerül súlyos problémánkra kielégítő megoldást találni, tovább folytatjuk tiltakozó megmozdulásainkat, és jogi lépéseket teszünk alapvető alkotmányos jogaink visszaszerzéséért.

Jelen levelünk másolatát megküldjük a Jövő nemzedékek országgyűlési biztosának, valamint a Magyar Országgyűlés elnökének is.

Várva gyors intézkedéseit,

üdvözlettel:

.....

Técsi Zoltán

a Tokaji Természetvédelmi Egyesület elnöke